

Notitie Jeugdhulpvervoer

Van : Werkgroep Vervoer Jeugdhulp
T.b.v. : Pho Maatschappij
Doel : Informatief

Inleiding

Vervoer naar en van de jeugdhulplocatie is een voorwaarde voor de toegankelijkheid van de jeugdhulp. In eerste instantie zijn ouders hiervoor verantwoordelijk maar in een aantal gevallen zal het vervoer voor hen moeten worden gefaciliteerd. Onder welke voorwaarden dit het geval is, daarover is de Jeugdwet zeer summier:

art. 2.3. lid 2 Jeugdwet

Voorzieningen op het gebied van jeugdhulp omvatten voor zover naar het oordeel van het college noodzakelijk in verband met een medische noodzaak of beperkingen in de zelfredzaamheid, het vervoer van een jeugdige van en naar de locatie waar de jeugdhulp wordt geboden.

Het is de opdracht van de werkgroep vervoer om hier meer kadering aan te geven en om het vervoer goed te regelen, waar dit nog niet het geval is.

Samenvatting van deze notitie

Met ingang van 1 augustus 2017 is er in de contracten leerlingenvervoer ruimte voor het vervoer naar GGZ-jeugdhulp (meestal dagbehandeling naar Curium). Het budget “zittend ziekenvervoer” kan dan ook worden teruggegeven aan gemeenten per 1 augustus 2017 en worden toegevoegd aan het gemeentelijk budget leerlingenvervoer. De gemeenten zullen dit vervoer dan combineren met het leerlingenvervoer.

Hiermee samenhangend zijn goede afspraken met JGT en ambtenaren leerlingenvervoer noodzakelijk. Handvat voor het toekennen van het vervoer is het normenkader (als onderdeel van de nadere regels). Dit proces is nog niet afgerond.

Tot slot wordt er gewerkt aan nieuwe tarieven in het kader van de nieuwe bekostigingssystematiek.

Hoe is het vervoer nu geregeld

1. Gesloten jeugdzorg

Voor de gesloten jeugdzorg is een aparte bepaling in de Jeugdwet opgenomen (art. 6.3.5 Jeugdwet), waarbij het beveiligde vervoer geregeld wordt via de Dienst Vervoer en Ondersteuning (DVO). De aanbieders berekenen hiervoor per 1-1-2017, het moment waarop de verantwoordelijkheid naar de gemeenten overging, een opslag op de tarieven van plusminus 7 euro per dag.

2. Vervoer naar jeugdhulpinstellingen

Voor het grootste deel wordt het vervoer naar jeugdhulpvoorzieningen geregeld door de jeugdhulpaanbieders zelf. Zij krijgen daarvoor een vergoeding als onderdeel van hun contract met de gemeenten. Het gaat dan om tenminste de volgende partijen: Raamwerk, Gemiva, Cardea, Ipse de Bruggen en 's Heerenloo.

Daarnaast is er het vervoer naar (dag- of naschoolse) behandeling GGZ Jeugdhulp (zittend ziekenvervoer). Bij de transitie was dit vervoer in eerste instantie vergeten. Qua financiën is dit gerepareerd en toegevoegd aan het budget jeugdhulp. Qua uitvoering is de huidige praktijk dat de TWO het vervoer toekent. Het betreft hier hoofdzakelijk dagbehandeling GGZ. In een aantal gevallen buitenschoolse behandeling en soms betreft het vervoer naar een bovenregionale locatie voor GGZ-behandeling. Voor 80% gaat het om behandeling bij Curium in Oegstgeest. Hiervoor worden aparte taxi's ingezet of een andere vervoersvergoeding gegeven. Dit is een ad hoc-regeling, die feitelijk niet passend is. De TWO heeft niet de functie van het toekennen van inhoudelijke elementen van zorg.

3. Onderwijs-zorgarrangementen

In het kader van het Passend Onderwijs worden er onderwijs-zorgarrangementen gerealiseerd voor kinderen die zeer moeilijk plaatsbaar zijn in het reguliere onderwijs. Daarnaast bieden veel jeugdhulpaanbieders ('s Heerenloo, Cardea) ook onderwijs-zorgarrangementen of zijn daarbij betrokkenen. Jeugdigen hebben naast onderwijs langdurige begeleiding en/of zorg nodig. Deze arrangementen hebben gemeen dat ze liggen op het snijvlak van onderwijs en jeugdhulp. Aanvragen voor dit vervoer worden steeds meer bij gemeenten ingediend (beroep op het leerlingenvervoer) en vragen om specifiek maatwerk. Mede om deze reden is gecombineerde aanpak van leerlingenvervoer en jeugdhulpvervoer wenselijk.

Combinatie jeugdvervoer en leerlingenvervoer

In het kader van het doelgroepenvervoer heeft het Pho Maatschappij in het voorjaar van 2016 besloten de aanbevelingen van onderzoeksbureau Panteia op te volgen. Een daarvan was waar mogelijk de vervoersstromen voor het vervoer jeugdhulp en het leerlingenvervoer te combineren.

1. Combinatie met vervoer naar jeugdhulpinstellingen

De vraag komt dan op of vervoer naar de al eerder genoemde gecontracteerde instellingen, o.a. Raamwerk, Gemiva, Cardea, Ipse de Bruggen, 's Heerenloo), ook gecombineerd kan worden met het leerlingenvervoer. Op dit moment is dat (nog) niet het geval. Daarvoor is meer verkenning nodig. Om de complexiteit hiervan te schetsen.:

- Sommige jeugdhulpaanbieders hebben meerjarige, landelijke vervoerscontracten,
- Het vervoer wordt vaak gecombineerd met WLZ-vervoer (Wet Langdurige Zorg)
- De aanbieders die zelf het vervoer regelen, bieden maatwerk en sturen op eigen kracht. Dit kunnen zij goed omdat zij dicht bij de gezinnen staan.

In het kader van de doorontwikkeling van het doelgroepenvervoer moeten hier nog stappen worden gezet.

2. Combinatie met vervoer naar ambulante GGZ Jeugdhulp

Sinds januari 2015 komen aanvragen voor dit vervoer binnen bij de Jeugd en Gezinsteams of via andere kanalen (gemeenten, huisarts). De TWO beoordeelt deze aanvragen en zet hiervoor taxivervoer in, of geeft een anders vervoersvergoeding (kilometervergoeding of openbaar vervoer). Omdat het veelal om vervoer naar dagbehandeling bij Curium gaat en Curium gelegen is naast een school voor speciaal onderwijs, is combinatie met het leerlingenvervoer goed mogelijk. (aanbeveling Panteia).

Op dit moment zijn er in de regio Holland Rijnland twee grote aanbestedingen leerlingenvervoer zo goed als afgerond. In de Leidse regio en in de Duin en Bollenstreek. Bij deze aanbestedingen is bij de opdrachtbeschrijving ruimte gemaakt voor het vervoer GGZ Jeugdhulp en onderwijs-zorgarrangementen.

Om het plaatje voor de 11 samenwerkende gemeenten in Holland Rijnland rond te krijgen, zal de gemeente Nieuwkoop inzet plegen om met hun vervoerder van het leerlingenvervoer afspraken te maken om ook dit vervoer te gaan combineren met het leerlingenvervoer (door middel van een amendement op het contract).

3. Kengetallen

Het aantal vervoerde cliënten door jeugdhulpinstellingen is niet bekend.

Het aantal kinderen dat werd vervoerd naar onderwijs-zorgarrangementen is slecht boven tafel te krijgen. Samenwerkingsverbanden en instellingen kunnen geen harde cijfers geven. Veel zit "verstopt" in het leerlingenvervoer.

In 2016 werden via de TWO van Holland Rijnland 38 jeugdigen vervoerd naar GGZ jeugdhulp, waarvan 32 naar Curium en 6 naar buitenregionale bestemmingen (Alphen a/d Rijn en Kaag en Braassem worden hierbij buiten beschouwing gelaten).

De volgende kosten waren daarmee gemoeid:

Gemeente	2015	2016
Hillegom	€ 20.383	€ 12.969
Leiden	€ 12.632	€ 13.148
Katwijk	€ 10.729	€ 2.915
Leiderdorp	€ 4.160	€ 0
Lisse	€ 16.093	€ 4.171
Nieuwkoop	€ 18.010	€ 30.206
Noordwijk	€ 9.384	€ 9.354
Noordwijkerhout	€ 0	€ 0
Oegstgeest	€ 83	€ 2.238
Teylingen	€ 3.833	€ 3.959
Zoeterwoude	€ 0	€ 0
Totaal	€ 95.307	€ 78.960

De dalende kosten hebben te maken met het feit dat Curium het aantal dagbehandelingsplekken heeft teruggebracht. Sommige gemeenten maken meer kosten dan andere gemeenten omdat zij verder weg liggen van de hulplocaties. Bovendien varieert het aantal aanmeldingen sterk per jaar. Een dagbehandeling duurt 6 tot 9 maanden. Dus geen vaste klantjes, zoals bij het leerlingenvervoer.

4. Cliëntenparticipatie

Een cliëntenraad en een klankbordgroep leerlingenvervoer zijn geraadpleegd over het invoegen van vervoer jeugdhulp en onderwijs-zorgarrangementen in het leerlingenvervoer. Men had geen bezwaar tegen het combineren van de verschillende groepen in het vervoer. Opgemerkt werd dat deze kinderen vaak al eerder gebruik hebben gemaakt van het leerlingenvervoer. Ook werd getoetst hoe men dacht over een apart normenkader voor het toekennen van het vervoer. Men stond daar niet afwijzend tegenover, maar vroeg wel de eigen kracht van de ouders altijd goed te wegen.

5. Financiën

Het budget voor “zittend ziekenvervoer” (vervoer naar GGZ jeugdhulp) is een onderdeel van het jeugdhulpbudget.

Gemeente	% inbreng macro-budget jeugd 2017	Budget “zittend ziekenvervoer” per gemeente in 2017	Schatting budget per 1 augustus 2017, terug te storten naar gemeenten.
Hillegom	5,6	€ 6.625	€ 2.760
Leiden	33,8	€ 40.188	€ 16.745
Katwijk	16,8	€ 19.928	€ 8.303
Leiderdorp	6,7	€ 7.975	€ 3.323
Lisse	5,3	€ 6.249	€ 2.604
Nieuwkoop	5,8	€ 6.900	€ 2.875
Noordwijk	5,3	€ 6.284	€ 2.618
Noordwijkerhout	4	€ 4.795	€ 1.998
Oegstgeest	5,2	€ 6.162	€ 2.568
Teylingen	9,6	€ 11.371	€ 4.738
Zoeterwoude	1,9	€ 2.247	€ 936
Totaal	100	€ 118.724	€ 49.468

Omdat dit vervoer met ingang van het nieuwe schooljaar wordt gecombineerd met het leerlingenvervoer, zal dit budget worden teruggestort naar de gemeenten. De verdeling vindt plaats naar rato van de jeugdhulpbudgetten. Als er per 1 augustus sprake is van een overschot of tekort op dit budget, wordt dit verrekend. Het budget kan worden toegevoegd aan het gemeentelijk budget leerlingenvervoer.

Het budget staat vanaf 2018 wel op de begroting Jeugdhulp van Holland Rijnland, maar als onderdeel van de middelen die bij de gemeenten blijven. Gemeenten kunnen dit dan zelf reserveren voor leerlingenvervoer.

6. Toekennen van het vervoer

Het leerlingenvervoer wordt toegekend door de ambtenaar leerlingenvervoer op grond van de gemeentelijke Verordening Leerlingenvervoer. Dit biedt een duidelijk kader.

Het vervoer naar een jeugdhulpvoorziening wordt toegekend op grond van de Jeugdwet en de Verordening Jeugdhulp. Jeugdwet en Verordening zijn daarin zeer summier. Een normenkader voor dit vervoer zal als onderdeel worden opgenomen in de nadere regels jeugdhulp. Dit kan ook als handvat worden gebruikt bij onderwijs-zorgarrangementen.

Naar verwachting zullen de nadere regels jeugdhulp in het najaar van 2017 worden herzien en voor besluitvorming langs de colleges gaan.

Met ingang van 1 augustus kan gebruik worden gemaakt van de ruimte die de contracten leerlingenvervoer bieden voor vervoer jeugdhulp en onderwijs-zorgarrangementen. De TWO Jeugdhulp zal nog tot 1 januari 2018 het vervoer naar GGZ-instellingen toekennen. Met ambtenaren leerlingenvervoer, Jeugd en gezinsteam en TWO jeugdhulp zullen goede procesafspraken worden gemaakt, zodat vanaf 1 januari 2018 het vervoer naar dagbehandeling GGZ Jeugdhulp door de individuele gemeenten kan worden toegekend.

Tarieven vervoer in de nieuwe bekostigingssystematiek

Zoals eerder geschetst krijgen een aantal partijen (zoals Cardea, Ipse de Bruggen, Gemiva, 's Heerenloo en Raamwerk) een vervoersvergoeding als onderdeel van hun contract. Dit onderdeel is nu onvoldoende transparant. In de nieuwe bekostigingssystematiek komt er een apart tarief voor vervoer, waarbij rekening zal worden gehouden met de aard van het vervoer (rolstoelvervoer en overig). Dit zal gaan op declaratiebasis. Dit nieuwe tarief zal in september worden voorgesteld aan de jeugdhulpaanbieders.

In het kader van de doorontwikkeling van het doelgroepenvervoer wordt zo inzichtelijk welke vervoer goed geregeld is door de jeugdhulpaanbieder. Momenteel is dit behoorlijk diffuus. Regelmatig komen er aanvragen voor vervoer bij de afzonderlijke gemeenten, waarbij onduidelijk is of de aanbieder hiervoor verantwoordelijk is of niet (denk aan onderwijs-zorgarrangementen, naschoolse begeleiding, tijdelijke opvang).

Voorlopige planning Werkgroep Vervoer Jeugdhulp

Wat	Wanneer
Informereren ambtenaren leerlingenvervoer (schriftelijk) over proces tot 1 januari 2017	juni
Uitwerken proces toekennen vervoer	juni
Uitwerken vervoerstarieven Jeugdhulpinstellingen (als onderdeel van de nieuwe bekostigingssystematiek)	juni
Presentatie en overleg vervoerstarieven jeugdhulpinstellingen	Ontwikkeltafel september
Overleg met ambtenaren leerlingenvervoer, jeugdhulpaanbieders en JGT over proces toekennen vervoer	Derde/vierde kwartaal
Vaststellen normenkader vervoer	Derde/vierde kwartaal
Ingang nieuw proces toekennen vervoer	1 januari 2018